

Μελέτη απορρόφησης αποφοίτων του Α.Π.Θ. στην αγορά εργασίας

Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΚΕΣ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΟ
ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗΣ

ΔΑΣΤΑ
έναντι απασχόλησης και επιδοκιμασίου

Ιδρυματικά Υπεύθυνη Γραφείου Διασύνδεσης Α.Π.Θ.:

Νόρμα Βαβάτση - Χριστάκη, καθηγήτρια Ιατρικής Σχολής

Ερευνητής: Δρ. Χρήστος Ε. Γεωργίου

Εισαγωγή

1.1. Στόχος της έρευνας

Η έρευνα για την απορρόφηση των αποφοίτων του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης στην αγορά εργασίας διεξήχθη από το Γραφείο Διασύνδεσης του ΑΠΘ το ακαδημαϊκό έτος 2011-12, με την αμέριστη συμπαράσταση και υποστήριξη των Πρυτανικών Αρχών του Ιδρύματος. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε με βάση κοινή μεθοδολογία (δείγμα, ερωτηματολόγιο, εννοιολογικό πλαίσιο & οδηγός ερωτηματολογίου) που επεξεργάστηκε η Οριζόντια Δράση Υποστήριξης των Γραφείων Διασύνδεσης των Ελληνικών ΑΕΙ για όλα τα Πανεπιστήμια της χώρας (Καραμεσίνη, 2008). Η τελική διαμόρφωση της κοινής μεθοδολογίας έγινε κατόπιν συνεργασίας της Οριζόντιας Δράσης με τα Γραφεία Διασύνδεσης των Πανεπιστημίων.

Γενικός σκοπός της έρευνας ήταν η καταγραφή της κατάστασης και του είδους της απασχόλησης του συνόλου των αποφοίτων του Ιδρύματος καθώς και η διερεύνηση των τρόπων ένταξής τους στην απασχόληση. Ειδικότερα, στόχος της μελέτης ήταν να διερευνηθεί: α) ο βαθμός ένταξης των αποφοίτων στην απασχόληση, β) η ποιότητα της ένταξης, δηλαδή τα ποιοτικά χαρακτηριστικά της απασχόλησης όσων εργάζονται και γ) η διαδικασία μετάβασης από την εκπαίδευση στην απασχόληση.

1.2. Μεθοδολογία της έρευνας

Προκειμένου να διερευνηθούν τα παραπάνω ειδικά πεδία-αντικείμενα διερεύνησης της μελέτης, σχεδιάστηκε ένα 14σέλιδο ερωτηματολόγιο. Το ερωτηματολόγιο περιελάμβανε ερωτήσεις σχετικά με: α) τις σπουδές, β) την κατάσταση απασχόλησης των αποφοίτων σήμερα, γ) το ιστορικό απασχόλησης ή ανεργίας των αποφοίτων και δ) την επιθυμητή εργασία.

Για τη συλλογή των δεδομένων χρησιμοποιήθηκε η τηλεφωνική συνέντευξη από εκπαιδευμένους στο ερωτηματολόγιο συνεντευκτές. Η τηλεφωνική συνέντευξη προτιμήθηκε έναντι της ταχυδρομικής αποστολής του ερωτηματολογίου, καθώς το ποσοστό ανταπόκρισης του πληθυσμού θα ήταν με τον τρόπο αυτό μεγαλύτερο. Οι τηλεφωνικές συνεντεύξεις διεξήχθησαν από το Γραφείο Διασύνδεσης του ΑΠΘ και ολοκληρώθηκαν το διάστημα Ιανουάριος – Ιούνιος 2011.

Στη συνέχεια, τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια καταχωρήθηκαν σε ειδικό λογισμικό σε Η/Υ, προκειμένου να γίνει η στατιστική επεξεργασία των δεδομένων. Για την επεξεργασία των αποτελεσμάτων χρησιμοποιήθηκε το Στατιστικό Πακέτο για τις Κοινωνικές Επιστήμες (Statistical Package for Social Sciences, S.P.S.S.). Για την επεξεργασία των δεδομένων χρησιμοποιήθηκαν α) η περιγραφική στατιστική με σχετικές συχνότητες (ποσοστά) και β) ο έλεγχος του χ^2 προκειμένου να διαπιστωθεί η επίδραση των ανεξάρτητων μεταβλητών του φύλου και του επιστημονικού κλάδου στην κατάσταση απασχόλησης, καθώς και στη διαδικασία μετάβασης των αποφοίτων από τις σπουδές στην αγορά εργασίας.

1.3. Πληθυσμός και δείγμα της έρευνας

Ο πληθυσμός αναφοράς περιελάμβανε το σύνολο των αποφοίτων όλων των Τμημάτων/Σχολών του ΑΠΘ που είχαν απόφοιτους τα ημερολογιακά έτη 2005-06. Με τον τρόπο αυτό μελετήθηκε η ένταξη των «νέων πτυχιούχων» στην αγορά εργασίας, 5 ως 7 χρόνια μετά την αποφοίτηση. Το παραπάνω διάστημα θεωρήθηκε επαρκές για να διερευνηθεί η διαδικασία μετάβασης, αφού ένα μεγάλο μέρος των αποφοίτων εκπληρώνει τη στρατιωτική του θητεία ή/και πραγματοποιεί μεταπτυχιακές σπουδές αμέσως μετά τη λήψη του πτυχίου.

Το δείγμα της έρευνας περιελάμβανε 2.772 αποφοίτους (63,2% γυναίκες και 36,8% άνδρες) των ετών 2005-06, από 39 Τμήματα/Σχολές του ΑΠΘ που συμμετείχαν στην έρευνα. Σύμφωνα με την κοινή μεθοδολογία της μελέτης, το μέγεθος του δείγματος ανά Τμήμα προέκυψε από τον στατιστικό τύπο: $n' = [SE(p)^2 * P * (1 - P)] / t^2$, με διάστημα εμπιστοσύνης 90%, $P = 30\%$ και διαστημική εκτίμηση $t = 7\%$. $P = 30\%$ σημαίνει ότι η πιθανότητα εμφάνισης ενός χαρακτηριστικού στον πληθυσμό δεν ξεπερνάει το 30% και του αντιθέτου του το 70%. Για καθένα τμήμα μελετήθηκε το σύνολο των αποφοίτων που συμμετείχε στην έρευνα.

2. Στη συνέχεια, παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της μελέτης, που αφορούν αποκλειστικά την απορρόφηση των αποφοίτων του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών του ΑΠΘ.

2.1. Γενικά στοιχεία για το δείγμα

Το δείγμα του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών ήταν 96 απόφοιτοι, από τους οποίους 63,5% είναι άνδρες ενώ οι γυναίκες αποτελούν το 36,5% του δείγματος. Το σύνολο των ανδρών αποφοίτων του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών είχε εκπληρώσει τη στρατιωτική του θητεία, ενώ ένας στους τέσσερις αποφοίτους (25%) του συνόλου των αποφοίτων (ανδρών και γυναικών) είχε παιδιά τη χρονική στιγμή της έρευνας. Το 31% του δείγματος των αποφοίτων αυτών προέρχονταν από τη Θεσσαλονίκη, ενώ το 69% από άλλες πόλεις της Ελλάδας. Γι' αυτό και το 66,7% νοίκιασε διαμέρισμα στη Θεσσαλονίκη κατά τη διάρκεια των σπουδών του.

Για το 23% των αποφοίτων του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών, το οικογενειακό εισόδημα των γονέων τους φτάνει τις 20.000 ευρώ το χρόνο, για το 47% κυμαίνεται από 20.000 έως 30.000 ευρώ, ενώ για το 30,2% ξεπερνά τις 30.000 ευρώ το χρόνο. Επιπλέον, το 20,8% δήλωσε ότι οι γονείς τους αντιμετωπίζουν τις οικογενειακές-οικονομικές υποχρεώσεις τους δύσκολα έως πολύ δύσκολα, το 47% ούτε δύσκολα, ούτε εύκολα και το 32,3% σχετικά εύκολα έως πολύ εύκολα.

Στον Πίνακα 1 που ακολουθεί απεικονίζεται το επίπεδο εκπαίδευσης των γονέων των αποφοίτων του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών. Με βάση τις απαντήσεις τους, το μεγαλύτερο ποσοστό των γονέων (54,2%) έχει πτυχίο ανώτατης εκπαίδευσης, ακολουθούν οι απόφοιτοι ΤΕΙ (20,8%).

Πίνακας 1. Επίπεδο εκπαίδευσης γονέων

Μεταπτυχιακός τίτλος ή Διδακτορικό	1,0%
Πτυχίο Ανωτάτων Σχολών	54,2%
Πτυχίο Ανώτερης Τεχνολογικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης	20,8%
Απολυτήριο Μέσης Εκπαίδευσης	18,8%
Απολυτήριο 3-τάξιας Μέσης Εκπαίδευσης	3,1%
Απολυτήριο Δημοτικού	2,1%

2.2. Στοιχεία για τις σπουδές

Στη συνέχεια, και συγκεκριμένα στον Πίνακα 2, απεικονίζονται δεδομένα από τις απαντήσεις των αποφοίτων του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών σε ερωτήματα σχετικά με τις προπτυχιακές και μεταπτυχιακές τους σπουδές. Φαίνεται ότι, οι απόφοιτοι του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών, σε ποσοστό 91%, είχαν το συγκεκριμένο Τμήμα μεταξύ των πρώτων τους επιλογών στις πανελλήνιες εξετάσεις, αν και το ενδιαφέρον για το επιστημονικό αντικείμενο των σπουδών τους ήταν αρκετά πιο περιορισμένο, καθώς το ποσοστό των αποφοίτων που δήλωσε ότι είχε μεγάλο επιστημονικό ενδιαφέρον για το αντικείμενο σπουδών ανέρχεται σε 63,5%. Επίσης, το 76% των αποφοίτων δήλωσε ευχαριστημένο έως πολύ ευχαριστημένο από τις προπτυχιακές του σπουδές γενικότερα,

δηλαδή από το πρόγραμμα σπουδών, τους διδάσκοντες, τις λειτουργικές υποδομές και τη διοικητική στήριξη του Τμήματος, ανεξάρτητα από το προσωπικό ενδιαφέρον για το επιστημονικό αντικείμενο των σπουδών. Επιπλέον, περίπου οι μισοί από τους αποφοίτους του δείγματος (42,2%) των συμμετείχε σε πρόγραμμα πρακτικής άσκησης κατά τη διάρκεια της φοίτησης, ενώ ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό αποφοίτων είχε εμπειρία απασχόλησης (43,8%), κατά βάση περιστασιακή, κατά τη διάρκεια των προπτυχιακών σπουδών (εκτός της πρακτικής).

Πίνακας 2. Στοιχεία για τις σπουδές	Ποσοστό αποφοίτων
Το Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών ήταν μεταξύ των πρώτων 5 επιλογών στις δηλώσεις προτίμησης των πανελλήνιων εξετάσεων	90,6%
Είχαν μεγάλο ενδιαφέρον για το επιστημονικό αντικείμενο των σπουδών	63,5%
<i>Οι φοιτητές:</i>	
Δήλωσαν ευχαριστημένοι έως πολύ ευχαριστημένοι από τις προπτυχιακές σπουδές	76,0%
Συμμετείχαν σε πρόγραμμα πρακτικής άσκησης κατά τη διάρκεια των προπτυχιακών σπουδών	42,2%
Είχαν εμπειρία οποιασδήποτε εργασίας κατά τη διάρκεια των προπτυχιακών σπουδών (εκτός πρακτικής)	43,8%
Κατέχουν άδεια ασκήσεως επαγγέλματος	100,0%
Παρακολουθούν ή έχουν ήδη ολοκληρώσει μεταπτυχιακές σπουδές	56,3%
Εργάζονταν κατά τη διάρκεια των μεταπτυχιακών σπουδών	66,7%
Είχαν συνεχή απασχόληση κατά τη διάρκεια των μεταπτ. σπουδών	36,6%
Είχαν πλήρη απασχόληση κατά τη διάρκεια των μεταπτ. σπουδών	29,4%
Είχαν απασχόληση σχετική με τις μεταπτυχιακές σπουδές	84,8%

Τη χρονική στιγμή της έρευνας, το 100% των αποφοίτων του Τμήματος δήλωσε ότι είχε ήδη αποκτήσει την αντίστοιχη άδεια ασκήσεως επαγγέλματος, ενώ το 56,3% ότι είχε ήδη ολοκληρώσει ή πραγματοποιούσε μεταπτυχιακές σπουδές. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα, το 39,2% των αποφοίτων αποφάσισε να παρακολουθήσει μεταπτυχιακές σπουδές για επιστημονικούς λόγους, ενώ το 45,1% για να έχει μια καλύτερη επαγγελματική εξέλιξη. Υψηλό είναι επίσης το ποσοστό αποφοίτων που δήλωσαν ότι εργάζονταν κατά τη διάρκεια των μεταπτυχιακών τους σπουδών (66,7%), αν και κυρίως με μορφή περιστασιακής και μερικής απασχόλησης, καθώς οι απόφοιτοι που απασχολούνταν με τη μορφή της συνεχούς και πλήρους απασχόλησης ήταν 36,6% και 29,4% αντίστοιχα. Τέλος, η απασχόληση φαίνεται ότι ήταν σχετική με τις μεταπτυχιακές σπουδές για το 84,8%.

2.3. Στοιχεία για την απασχόληση

Είναι σημαντικό γεγονός ότι οι απόφοιτοι του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών δήλωσαν απασχολούμενοι στο σύνολό τους. Μάλιστα όλοι δήλωσαν ότι είχε μέχρι σήμερα εμπειρία σημαντικής απασχόλησης, το 56,7% δήλωσε ότι η σημερινή του απασχόληση είναι σημαντική απασχόληση, ενώ το 47,6% δήλωσε ότι η σημερινή του απασχόληση είναι η πρώτη του σημαντική απασχόληση.

Στον Πίνακα 3 αποτυπώνεται η μορφή της απασχόλησης, κατά τη διεξαγωγή της έρευνας, για το σύνολο των απασχολούμενων αποφοίτων. Φαίνεται ότι, οι περισσότεροι απόφοιτοι του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών εργάζονται σήμερα ως μισθωτοί στον ιδιωτικό τομέα και ακολουθούν οι αυτοαπασχολούμενοι χωρίς προσωπικό. Μικρότερα ποσοστά, συγκεντρώνουν οι μισθωτοί στον

δημόσιο τομέα και οι συμβασιούχοι έργου, απασχολούμενοι σε έναν εργοδότη του ιδιωτικού τομέα.

Πίνακας 3. Μορφή απασχόλησης	Ποσοστό αποφοίτων
Μισθωτός στον ιδιωτικό τομέα	40,8%
Μισθωτός στον δημόσιο τομέα (στενό ή ευρύτερο)	14,5%
Συμβασιούχος έργου απασχολούμενος (Ιδιωτ.)	10,5%
Συμβασιούχος έργου απασχολούμενος (Δημ.)	5,3%
Αυτοαπασχολούμενος χωρίς προσωπικό	28,9%

Στον Πίνακα 4 απεικονίζονται επιπλέον στοιχεία για την απασχόληση των αποφοίτων του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών.

Πίνακας 4. Στοιχεία για την απασχόληση	Ποσοστό αποφοίτων
Δήλωσαν ευχαριστημένοι έως πολύ ευχαριστημένοι από τη σημερινή τους απασχόληση	66,3%
Ο τόπος της σημερινής απασχόλησης είναι ο ίδιος με τον τόπο κατοικίας των γονέων	40,0%
Η σημερινή απασχόληση βρίσκεται στην πόλη των σπουδών	83,3%

Επίσης, σε ποσοστό 66,3%, οι απόφοιτοι δήλωσαν ευχαριστημένοι από τη σημερινή τους απασχόληση. Η συγκεκριμένη απασχόληση βρίσκεται στη Θεσσαλονίκη για το 83,3% των αποφοίτων του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών ΑΠΘ. Η σημερινή απασχόληση είναι η πρώτη απασχόληση μόνον για το 63,2% των αποφοίτων του Τμήματος (των ετών 2005-06).

Στον Πίνακα 5 απεικονίζεται το διάστημα που μεσολάβησε μεταξύ της σημερινής και της προηγούμενης απασχόλησης ή μεταξύ της σημερινής απασχόλησης και της αποφοίτησης, εφόσον η σημερινή απασχόληση ήταν η πρώτη τους απασχόληση. Προκύπτει ότι, ενώ για το σύνολο των αποφοίτων του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών το διάστημα εύρεσης της σημερινής απασχόλησης δεν ξεπέρασε τους 6 μήνες.

Πίνακας 5. Διάστημα εύρεσης της απασχόλησης	Ποσοστό αποφοίτων
Μέχρι 1 μήνα	42,2%
Από 1 μήνα έως 6 μήνες	57,8%

2.4. Στοιχεία για τους μισθωτούς και τους συμβασιούχους έργου

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται δεδομένα που αφορούν τις κατηγορίες των μισθωτών στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα, καθώς και τις κατηγορίες των συμβασιούχων έργου που απασχολούνται κυρίως σ' έναν εργοδότη, τόσο του ιδιωτικού όσο και του δημοσίου τομέα.

Στον Πίνακα 6 που ακολουθεί απεικονίζεται ο τρόπος με τον οποίο οι συγκεκριμένες κατηγορίες αποφοίτων του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών βρήκαν την απασχόλησή τους. Στο συγκεκριμένο

ερώτημα, οι απόφοιτοι μπορούσαν να επιλέξουν μέχρι τρεις απαντήσεις. Προκύπτει ότι, το μεγαλύτερο ποσοστό των αποφοίτων, περίπου ένας στους τέσσερις από αυτούς, βρήκε τη σημερινή του απασχόληση από τις αγγελίες στον τύπο ή στο διαδίκτυο, ενώ σημαντικό ρόλο έπαιξαν οι οικογενειακές ή φιλικές γνωριμίες, καθώς και οι προηγούμενοι εργοδότες ή συνάδελφοι. Ακολουθούν, με μικρότερα ποσοστά, όσοι και όσες βρήκαν εργασία μέσω διαγωνισμών, μέσω του ΟΑΕΔ ή μέσω συστάσεων των καθηγητών τους.

Πίνακας 6. Τρόπος εύρεσης εργασίας	Ποσοστό αποφοίτων
Οικογενειακές γνωριμίες και φίλοι	40,8%
Προηγούμενοι εργοδότες ή συνάδελφοι	14,5%
Συστάσεις καθηγητών	10,5%
Διαγωνισμός	5,3%
Αγγελίες από τον τύπο, διαδίκτυο	28,9%
Ο.Α.Ε.Δ.	40,8%
Γραφείο Διασύνδεσης	14,5%
Επετηρίδα	10,5%
Άλλο	5,3%

Στον Πίνακα 7 παρουσιάζεται το είδος αυτής της απασχόλησης. Οι περισσότεροι απόφοιτοι του Τμήματος (61,5%) απασχολούνται σε μόνιμες θέσεις εργασίας, κυρίως μέσω συμβάσεων εργασίας αορίστου χρόνου στον ιδιωτικό τομέα. Ένα μεγάλο ποσοστό αποφοίτων κατέχει σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου (13,5%), ενώ ένας στους τέσσερις απασχολείται σε προσωρινές θέσεις εργασίας με συμβάσεις έργου (25,0%).

Πίνακας 7. Είδος απασχόλησης	Ποσοστό αποφοίτων
Σταθερή – σύμβαση αορίστου χρόνου	59,6%
Σταθερή – δημόσιος υπάλληλος	1,9%
Προσωρινή – σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου	13,5%
Προσωρινή – σύμβαση έργου	25,0%

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας, η σημερινή απασχόληση είναι πλήρης για το 98,1% των αποφοίτων του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών που εργάζονται ως μισθωτοί και ως συμβασιούχοι έργου. Επιπλέον, το 75,5% των αποφοίτων αυτών δήλωσε ότι εργάζεται σε επιχείρηση ή φορέα που απασχολεί από 1-9 άτομα, το 18,9% ότι εργάζεται σε επιχείρηση ή φορέα που απασχολεί από 10-49 άτομα, ενώ το 5,7% ότι εργάζεται σε επιχείρηση ή φορέα που απασχολεί πάνω από 50 άτομα ως μισθωτό προσωπικό. Περιορισμένο είναι το ποσοστό των αποφοίτων που πιστεύει ότι ο εργοδότης

του θα μπορούσε να προσλάβει έναν απόφοιτο ΤΕΙ για την ίδια θέση και για το αντικείμενο της εργασίας του (13,5%).

Στον Πίνακα 8 αμέσως παρακάτω απεικονίζονται οι καθαρές μηνιαίες αποδοχές των μισθωτών και των συμβασιούχων έργου, αποφοίτων του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών. Όπως φαίνεται στον Πίνακα, το 5,7% δήλωσε καθαρές μηνιαίες αποδοχές έως 500 ευρώ, το 17,1% από 701-900 ευρώ, το 57,3% δήλωσε καθαρές αποδοχές από 901 έως 1101 ευρώ το μήνα.

Πίνακας 8. Καθαρές μηνιαίες αποδοχές	Ποσοστό αποφοίτων
Έως 500 ευρώ	5,70%
501 έως 700 ευρώ	0,00%
701 έως 900 ευρώ	17,10%
901 έως 1100 ευρώ	57,10%
1101 έως 1300 ευρώ	12,20%
1301 ευρώ και πάνω	7,90%

2.5. Στοιχεία για τους αυτοαπασχολούμενους

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται δεδομένα που αφορούν την κατηγορία των αυτοαπασχολούμενων αποφοίτων του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών. Στον Πίνακα 9 απεικονίζονται οι βασικές πηγές οικονομικής στήριξης που είχαν οι απόφοιτοι στο πλαίσιο της επαγγελματικής τους πορείας ως αυτοαπασχολούμενοι. Στο συγκεκριμένο ερώτημα υπήρχε δυνατότητα πολλών επιλογών. Όπως προκύπτει από τις απαντήσεις των αποφοίτων, οι περισσότεροι στηρίχθηκαν σε κρατικές ενισχύσεις ή ευρωπαϊκά προγράμματα, ενώ αρκετοί αναζήτησαν χρηματοδότηση μέσω τραπεζικού δανεισμού.

Πίνακας 9. Πηγές οικονομικής στήριξης	Ποσοστό αποφοίτων
Οικονομική ενίσχυση από οικογένεια ή φίλους	10,3%
Οικονομική ενίσχυση από τράπεζα	20,5%
Συνέχιση οικογενειακής επιχείρησης	17,9%
Κρατική ενίσχυση ή ευρωπαϊκό πρόγραμμα	39,7%
Δικές μου αποταμιεύσεις	11,5%

2.6. Στοιχεία για την επιθυμητή εργασία

Το 18,4% των αποφοίτων του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών δήλωσε ότι θα επιθυμούσε να εργάζεται στο δημόσιο τομέα, το 68,4% ότι θα ήθελε να έχει τη δική του επιχείρηση και μόνον το 13% δήλωσε ότι θα ήθελε να εργάζεται στον ιδιωτικό τομέα. Στον Πίνακα 13 απεικονίζονται τα κριτήρια με τα οποία οι απόφοιτοι του Τμήματος επέλεξαν την επιθυμητή εργασία. Οι ερωτηθέντες μπορούσαν να επιλέξουν έως δύο απαντήσεις. Σύμφωνα με τις απαντήσεις τους, σημαντικότερα κριτήρια για τους περισσότερους θεωρούνται οι καλές αμοιβές, η αυτονομία και οι προοπτικές

εξέλιξης που παρέχει μία τέτοια θέση εργασίας. Ακολουθούν η συμβατότητα της εργασίας με την οικογένεια και η ασφάλεια που θα μπορούσε να παρέχει μία επιθυμητή θέση εργασίας.

Πίνακας 13. Κριτήρια επιθυμητής εργασίας	Ποσοστό αποφοίτων
Ασφάλεια	10,2%
Καλές αμοιβές	24,5%
Συμβατό με την οικογένεια	10,2%
Αυτονομία	34,7%
Προοπτικές εξέλιξης	30,6%
Άλλο	10,2%

Τέλος, εξαιρουμένων των αποφοίτων του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών που είχαν ήδη δημιουργήσει τη δική τους επιχείρηση, το 68% των αποφοίτων του παραπάνω Τμήματος δήλωσε ότι έχει σκεφθεί ήδη την ίδρυση μιας επιχείρησης. Οι λόγοι για τους οποίους το παραπάνω ποσοστό αποφοίτων δεν έχει ξεκινήσει ακόμη την ίδρυση της επιχείρησης αφορούν την έλλειψη του απαραίτητου κεφαλαίου (65,8%), της σχετικής επαγγελματικής εμπειρίας (62,0%), και τέλος, της απαιτούμενης γνώσης (29,1%).